

ESTILOS EDUCATIVOS

(Como educar con seguridade e eficacia)

Os estilos educativos:

1. **Definición.**
 - o **Tipos de estilos, características e consecuencias.**
2. **A Necesidade de poñer NORMAS. Dificultades, Importancia**
 - o **Pautas eficaces para poñer NORMAS**
3. **Da Tolerancia á Frustración**
4. **Como ensinar PACIENCIA aos fillos**
5. **REGRAS para amonestar correctamente.**
6. **Orientacións**
7. **Que entendemos por educar?**
8. **Bibliografía**
10. **Coloquio**

ESTILOS EDUCATIVOS

- ✘ Forma de actuar dos adultos respecto aos nenos/nenas ante situacións cotiáns, cando hai que tomar decisións sobre eles ou resolver algún conflito.
- ✘ Responde a maneira de como o adulto interpreta as condutas dos nenos/nenas, e a visión que ten do mundo ao que se van a incorporar estes.

REFLEXA O MANEXO DE CONCEPTOS COMO:

**AUTORIDADE - CONTROL - AFECTIVIDADE - PREMIOS/CASTIGOS -
COMUNICACION - ETC...**

AUTORITARIO

+control

- afecto

**TIPOS
DE
ESTILOS
EDUCATIVOS**

SOBREPROTECTOR

- control

+ afecto

ASERTIVO

control equilibrado según idade

+ afecto

PERMISIVO

- control

+/- afecto

ESTILO AUTORITARIO

OS PAIS/NAIS

Pensan:

- Que o neno debe aprender a comportarse de maneira axeitada.

- Ten a obrigación de obedecernos e de non facer o que se lle prohibe.

Séntesense :

- Furiosos cando o neno non actúa dacordo coas súas instrucións

- Satisfeitos cando cumpren as súas instrucións

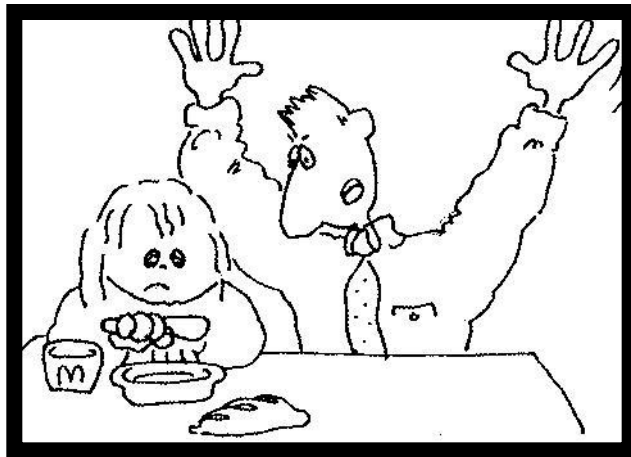
Actúan:

- Fixando a súa atención nos erros, no mal comportamento

- Castigan as desviacións con castigos aleatorios e moitas ameazas previas

Ignoran o comportamento normal.
ATRIBUENLLE Á PERSOAS CALIDADES DASÚA CONDUCTA

fundamento

ESIXENCIAS

As normas están para cumprilas.

INTOLERANCIA

Se deixas que che collan a man, moi pronto agárranche o brazo.

INCOMPRESIÓN

Non se recoñece o esforzo que supón actuar cumprindo as normas ou seguindo as instrucións. Tampouco se comprenden os fallos, os erros...

DESAGRADECIMENTO

Non fixo máis que cumprir co seu deber..

CONSECUENCIAS para o neno/nena:

Desenvolve un concepto de si mesmo moi negativo, xa que só recibe críticas a súa persoa pola súa conduta

Aparición de estados de ansiedade crónica e xeneralizada, factor que predispón para a aparición de fobias

Sente rencor cara a persoa que o educa

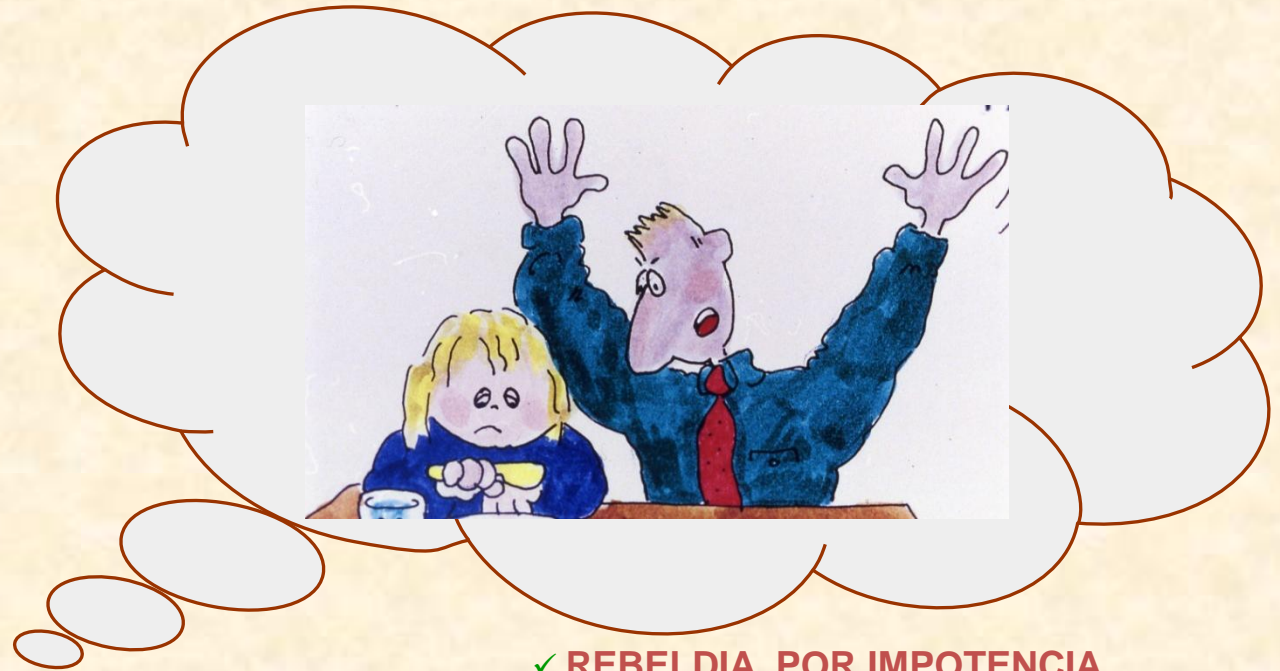
Presenta frecuentes condutas de evitación ou de xustificación

O seu proceso de toma de decisións está sempre orientado a evitar o fracaso /castigo , nunca en acadar o éxito.

A súa iniciativa é moi reducida polas expectativas de fracaso ou castigo

ESTILO AUTORITARIO

- **NORMAS ABUNDANTES E RÍXIDAS**
- **ESIXENCIA SEN RAZÓN**
- **MÁIS CASTIGOS CA PREMIOS**
- **CRÍTICAS Á PERSOA**
- **POUCO CONTROL DE IMPULSOS DOS ADULTOS**
- **NIN DIÁLOGO NIN NEGOCIACIÓN.**

- ✓ **REBELDIA POR IMPOTENCIA**
- ✓ **ACTITUDE DE FUXIDA AO ENGANO**
- ✓ **RIXIDEZ**
- ✓ **BAIXA AUTOESTIMA E ESCASA AUTONOMIA**
- ✓ **AGRESIVIDADE E/OU SUMISIÓN**
- ✓ **INICIATIVA REDUCIDA POLAS EXPECTATIVAS DE FRACASO**

ESTILO PERMISIVO

OS PAIS/NAIS

Pensan:

- Cando antes comprobe o dura que é a vida mellor para el.

- Se lles resolves os problemas estámoslle impedindo que aprendan.

Séntesense :

- Enfadados, preocupados cando o neno pide axuda e non é independente

- Satisfeitos cando o neno amosa iniciativa propia e autonomía persoal.

Actúan:

- Prestan pouca atención a conduta do neno.

- Castigan aletoriamente os comportamentos inadecuados

O neno está esposto a influencias non controladas: TV, amigos...

FUNDAMENTO:

RESPONSABILIDADE MÍNIMA

Todos son capaces de desenvolverse con normalidade.

A experiencia é a escola da vida

A nosa misión; Non por impedimentos ao seu desenvolvemento

DESCULPABILIZACIÓN

Pouco máis podemos facer que non sexa vestilos, alimentalos, levalos ao cole..

Ningún escarmenta en cabeza allea

CONSECUENCIAS PARA O NENO/NENA

Se ten a oportunidade de adquirir as habilidades axeitadas desenvolve un cocepto de si mesmo positivo

Presenta insuficiencias na aprendizaxe das habilidades de autonomía, autocoidado persoal e doutras habilidades sociais

Mostra condutas de búsqueda de apoio nas figuras da autoridade

Aparecen frecuentes niveis de ansiedade pola inseguridade persoal.

ESTILO PERMISIVO

➤ INSEGURIDADE, INCONSTANCIA

➤ FALTA DE CONFIANZA EN SÍ
MESMOS

➤ BAIXO RENDEMENTO ESCOLAR
POLO ESCASO ESFORZO

➤ BAIXA TOLERANCIA Á
FRUSTRACIÓN

➤ CAMBIOS FRECUENTES DE
HUMOR

➤ SEN NORMAS OU NON AS APLICAN

➤ MOITA FLEXIBILIDADE NOS HORARIOS,
RUTINAS

➤ EVITACION DE CONFLICTOS, DEIXAR FACER

➤ DELEGAN NOS OUTROS A EDUCACION DOS
NENOS

➤ NIN PREMIOS NIN CASTIGOS: INDIFERENCIA

➤ NON HAI MODELOS DE REFERENCIA

ESTILO SOBREPOTECTOR

OS PAIS/NAIS

Pensan:

- Son responsable do que lle poida pasar ao meu fillo/filla.

- A vida xa lle dará tropezóns cando sexa grande, ata entón que sexa feliz.

- Se o deixo que faga esto só, pode que sufra algún dano. É moi pequeno para...

Séntesense :

- Moi preocupados cando o neno fai algo sen a súa axuda ou supervisión

- Enfadados cando o neno quere ter experiencias propias.

Moi Tranquilos cando axudan e supervisan

Actúan:

- Evitan que realicen actividades perigosas.

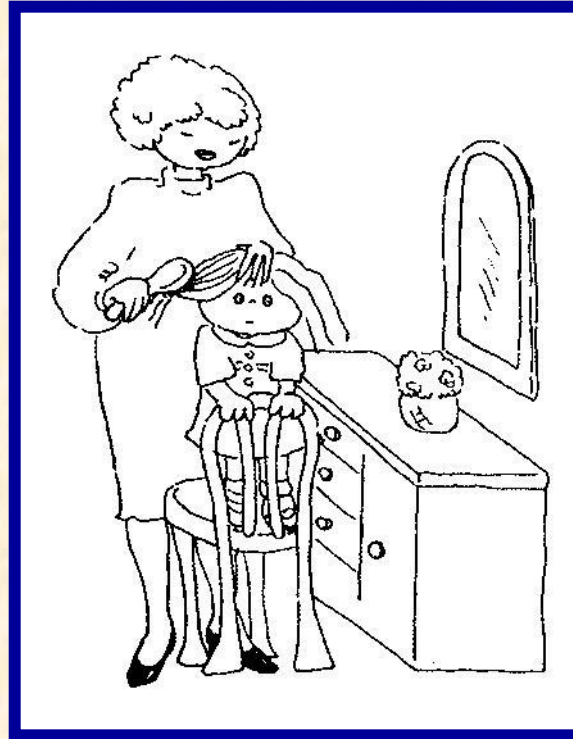

- A miúdo castigan verbal e con xestos os intentos de actuar con autonomía

Tenden a dárllelo todo feito... Dan constantemente consellos do que se debe ou non facer

FUNDAMENTO

HIPERRESPONSABILIDAD E CULPABILIZACIÓN

CONSECUENCIAS PARA O NENO/NENA:

Desenvolve un concepto de si mesmo moi deficiente, nunca tivo ocasión de demostrar a súa competencia persoal

Presenta retraso na aprendizaxe de habilidades de autocoidade e doutras habilidades sociais

Medo a autonomía .
Busca a seguridade nos outros

Sen iniciativa para emprender accións por si mesmo. Sempre espera as instrucións

Desinterese e despreocupación polos asuntos que lle concernen: *Xa mo resolverán outros.*

ESTILO SOBREPOTECTOR

•POUCAS NORMAS O NON SE APLICAN AO CONSIDERAR QUE NON ESTAN PREPARADOS.

•CONCESIÓN DE TODOS OS DESEXOS

•EXCESIVOS PREMIOS, NON CASTIGOS

•XUSTIFICAN OU PERDOAN TODOS OS ERROS

•INTENTO DE EVITAR TODOS OS PROBLEMAS.

❖ MEDO Á AUTONOMÍA

❖ DEPENDENCIA

❖ ESCASO AUTOCONTROL

❖ BAIXA TOLERANCIA Á FRUSTRACION

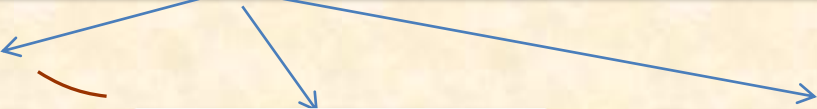
❖ INSEGURIDADE, BAIXA AUTOESTIMA

❖ ACTITUDES EGOISTAS

ESTILO ASERTIVO

OS PAIS/NAIS

Pensan:

- Necesita aprender a comportarse ben, a adquirir hábitos e destrezas.

* Ten gustos, desexos e necesidades que non sempre coinciden cos do grupo social ao que pertence.

•Aprenderá pasando por fases de imperfección.

Séntesense :

- Tranquilos mentras comprobamos os progresos dos seus fillos.

- Satisfeitos cando cumpren as súas instrucións e cando expresan os seus gustos e desexos

Actúan:

- Fixan a súa atención nos elementos positivos da conduta, nos progresos .

- Castigan con firmeza e regularidade as condutas inaceptables.

- Ignoran os pequenos erros NUNCA ATRIBÚEN Á PERSOA AS CALIDADES DA CONDUTA.

Teñen paciencia activa: confían no progreso e son comprensivos nas fases intermedias.

FUNDAMENTO

COMPRESIÓN

TOLERANCIA

RESPONSABILIDADE EQUILIBRADA

LIBERDADE-RESPONSABILIDADE

FUNCIONALIDADE

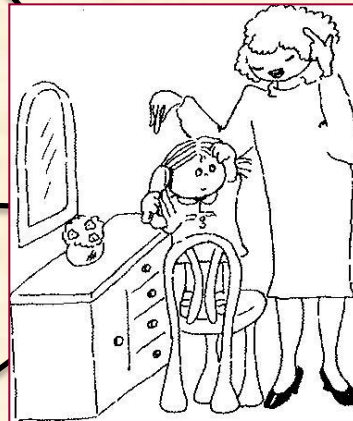
OPTIMISMO

CONSECUENCIAS PARA O NENO/NENA:

Facilita a discriminación e a xeneralización das aprendizaxes.

Toma as decisións en función do que espera conseguir.

Seguridade en si mesmo, autonomía persoal

Aprecia e respecta aos educadores

Os eloxios permítenlle tolerar as recriminacións sen efectos nocivos.

Auto concepto positivo. Máxima autoestima

ESTILO ASERTIVO

•NORMAS CLARAS E ADECUADAS
SÚA IDADE

•USO RAZONABLE DE PREMIOS E
CASTIGOS

•USO DO REFORZO VERBAL POSITIVO

•ESTIMULO DA AUTONOMÍA E
INDEPENDENCIA

•CONTROL EXTERNO → CONTROL
INTERNO

•USO DO DIALOGO E DA NEGOCIACION

Á

BO NIVEL DE AUTOESTIMA

ADQUISICION SENTIDO DA
RESPONSABILIDADE

APRENDIZAXE PARA TOMAR DECISIÓNS

APRENDIZAXE DA SOCIALIZACION

APRENDIZAXE DO RESPECTO ÁS NORMAS

Vemos, pois, a
necesidade de poñer
límites aos nenos

pero...

Como?

A NECESIDAD DE ESTABLECER NORMAS

✘ Para que sirven las normas?

- ✘ Para la adquisición de hábitos y conductas adecuadas a su edad.
- ✘ Para desarrollar sentimientos de autonomía y seguridad en sí mismos.
- ✘ Para desarrollar sentimientos de pertenencia a organización familiar y social.
- ✘ Para desarrollar sentimientos de autoestima cuando logra conseguir las metas que las normas o límites le presentan.
- ✘ Enseñar al niño a saber renunciar a sus deseos y prepararse para situaciones similares que la vida le deparará.
- ✘ Para desarrollar el autocontrol y la autorregulación.

ESTOUNO FACENDO BEN?

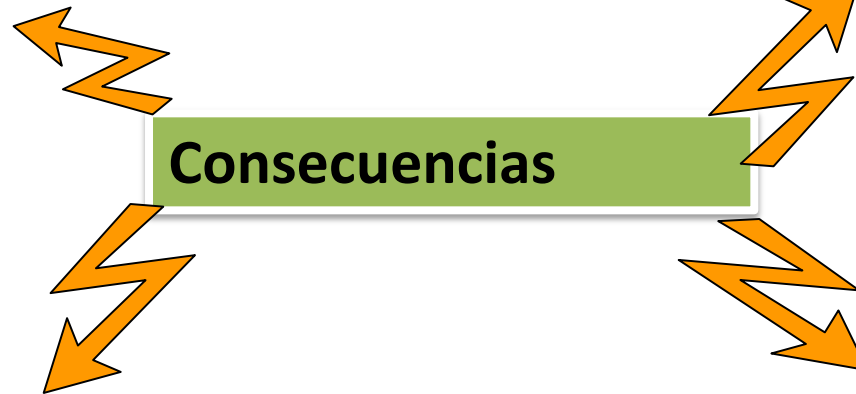

**Algúns motivos
polos cales temos
dificultade para
poñer límites aos
nosos fillos/fillas**

Cústanos dicir **NON** por medo a parecer autoritarios

Os fillos consiguen “todo” o que desexan

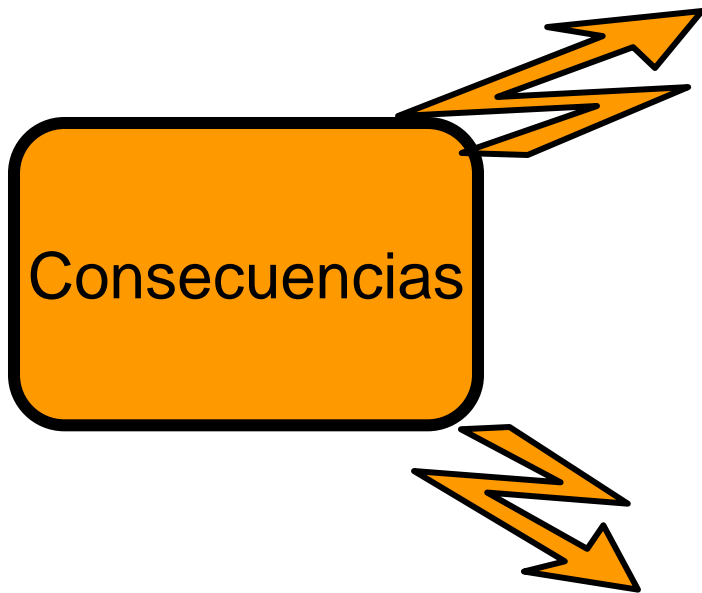
Algunhos convértense en tímidos ou conformistas

Os fillos queren impoñer a súa vontadea calquera precio, non mostrando ningún respecto polas necesidades deos demais

Viven cada “non” do futuro coma un auténtico fracaso persoal ou, se non, coma acusación ou rexeitamento

Mantémonos a marxe da **educación dos fillos** porque temos **pouco tempo** para dedicarlles

Os nenos provocan continuamente aos seus pais para sentir a súa proximidade

Outras veces buscan outra persoa de referencia ou ben vólvense retraídos

Mimo de forma excesiva ao meu fillo/a ata convertilo no **centro da familia**

Somos incapaces de negarlles ningún desexo

Os fillos esixen cada vez máis

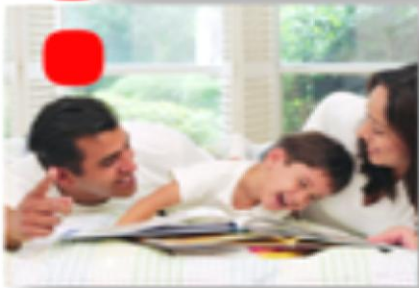
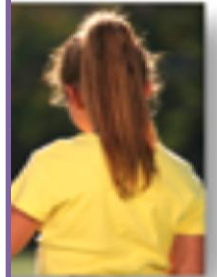
Consecuencias

Os nenos non teñen a capacidade para motivarse para conseguir cousas e establecer compromisos, queren as cosas XA, se non as teñen séntense frustrados e culpan aos demais

Os nenos están tristes, frustrados porque nunca teñen suficiente e, moitas veces, reaccionan con rabia

Cal é o *mellor* estilo educativo?

Para educar coa Esixencia Positiva é necesario:

- 1.- Seguir unha RUTINA
- 2.- Establecer NORMAS realistas
- 3.- SABER dar unha orde
- 4.- EVITAR que os nenos MANDEN
- 5.- FALAR de forma POSITIVA
- 6.- FELICITAR polo bo comportamento
- 7.- CORREXIR sen atacar
- 8.- ESIXIRLLE aos nenos que cumpran coas súas OBRIGACIÓNS

NECESITAMOS CREAR RUTINAS PORQUE...

- Sen rutinas os nenos síntense inseguros. Funcionan mellor se saben antes o que se espera deles.

- Gracias á rutina os nenos fan mais veces o correcto, provocan menos problemas e reciben mais felicitacións.

Tarefa	Luns	Martes	Mércores	xoves	Venres	Sábado	Domingo
Facer a cama							
Preparar a mochila							
Poñer a mesa							

AS NORMAS PARA QUE SEXAN REALISTAS DEBEN SER:

Adaptadas a idade e a capacidade de cada neno/nena

Coherentes: pai e nai teñen que esixir o mesmo e reaccionar fronte ao cumprimento e incumprimento da norma da mesma maneira.

Temos que **informar** e **razoar** co neno a norma antes de esixírllela. O neno ten que saber o que se espera del.

COMO SE DEBE DAR UNHA ORDE

1.- Debemos acercarnos ao neno. Nunca falarlle desde a outra punta da casa.

2.-Mirarlle aos ollos mentras lle falamos para asegurarnos de que nos escoita

3.-Evitar dar ordes seguidas. Dar unha, ver se a cumpre, felicitalo se é necesario e dar a seguinte

4.- Felicitalo de forma inmediata polo cumprimento desa orde

5.-Se é necesario axudalo a cumprir a orde. Nunca se debe entrar no conflito

FALAR DE FORMA POSITIVA

En lugar de dicirlle o que non queremos que faga, o que non nos gusta debemos:

INTENTAR DICIRLLE O MESMO PERO DE FORMA DIFERENTE

Falarlles **en primeira persoa**, en vez de facelo en segunda

Deixarlles claro que é o **seu comportamento o que non nos gusta**, non eles /elas

Evitar **poñerlle unha etiqueta**: eres un desastre

Evitar ridiculizalo, comparalo , culpabilizalo

Emplearemos a construcción:

EU SÍNTOME + sentimiento

CANDO TU + situación determinada

GUSTARÍAME QUE + petición de cambio

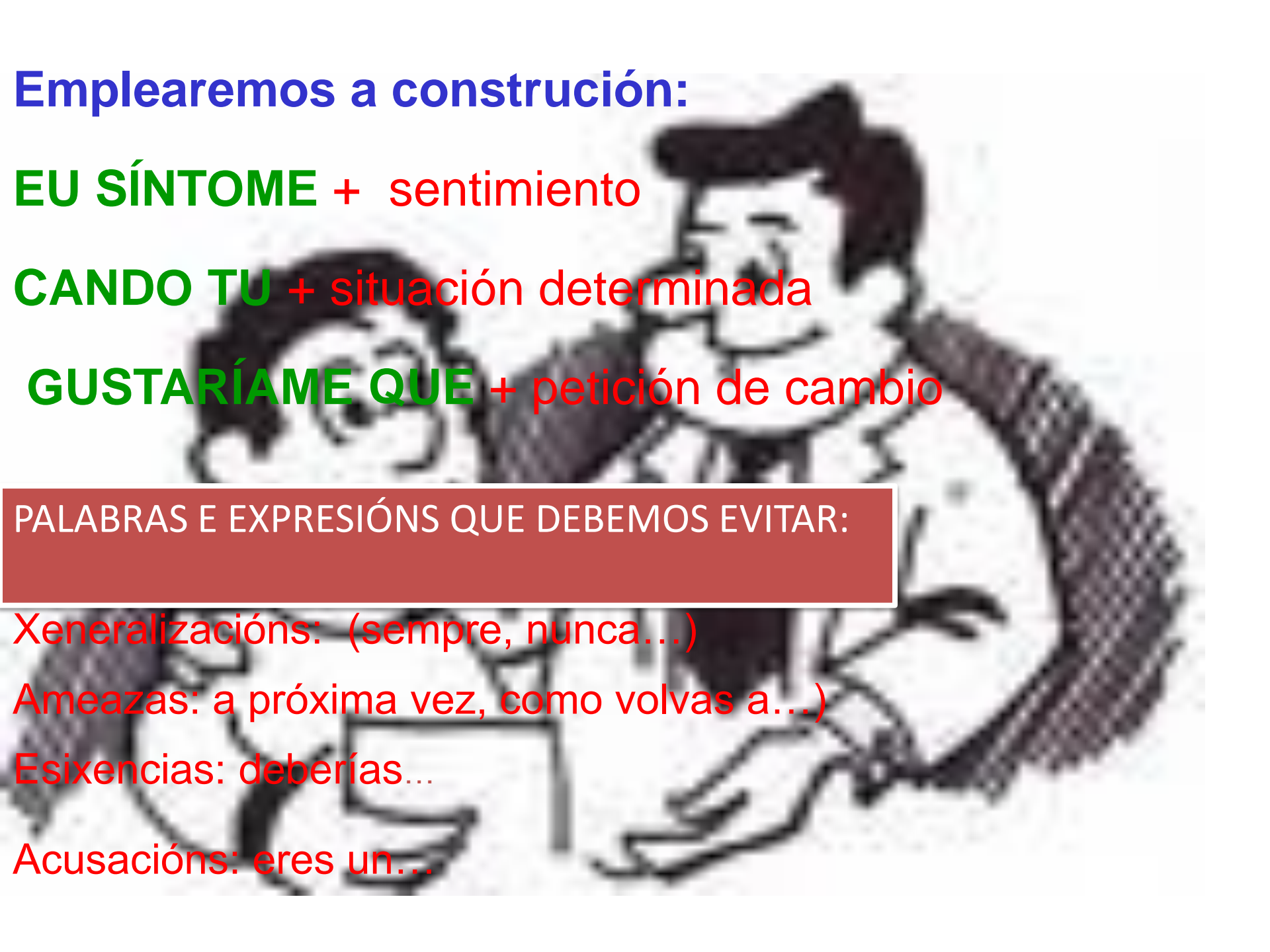
PALABRAS E EXPRESIÓNS QUE DEBEMOS EVITAR:

Xeneralizacións: (sempre, nunca...)

Ameazas: a próxima vez, como volvas a...)

Esixencias: deberías...

Acusacións: eres un...

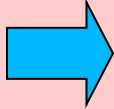

PAUTAS EFICACES PARA ESTABLECER NORMAS

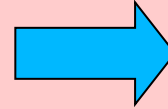
É mellor dicir :

Que dicir:

Ser claro e específico

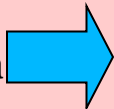

“fala baixiño na biblioteca”
“tira as sobras ao lixo,
pon o prato no fregadeiro
e quita o mantel”
“agarra a mñai man para cruzar”
“da de comer ao can”
“fai agora os deberes durante ½
hora, despois estudas os temas
para o exame de...”

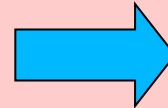
“pórtate ben”
“limpia todo”
“obedece”
“tes que ser responsable”
“estudia”

Deben formularse
de maneira positiva

É mellor dicir: :

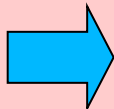
“pon os pes no chan ”
“fala baixiño”
“trata ben aos teus
compañeiros/as”
“contesta con educación”
“fixate e fai unha letra lexible,
borra se é preciso”

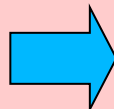
Que dicir:

“non subas os pies a
cadeira”
“non berres”
“non pegues”
“non falles mal”
“non fagas mala letra”

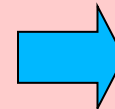
Ser firme

Ofrecer opcións

Desaprobar a conduta,
non ao neno

➤ Intentar que os
nenos colaboren no
establecemento dos
límites.
➤ Ser consistente
empezando por
mantener a rutina e
os horarios

COMO DEBEMOS CORREXIR SEN ATACAR

Faremos de modelos: ensinarémoslles como se fan as cosas verbalizando cada paso en voz alta:
“Primeiro...,despois,...finalmente...”

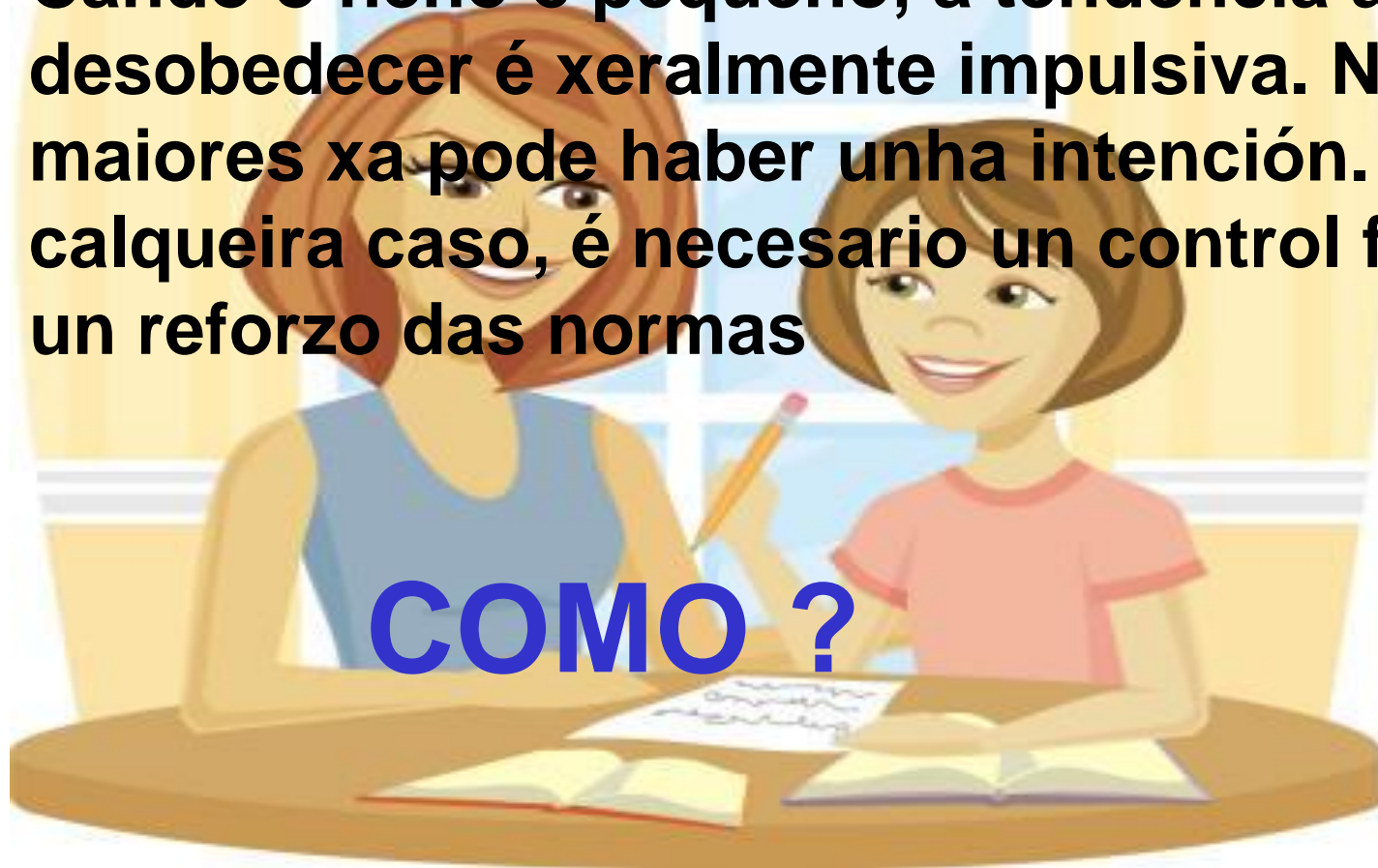
O noso fillo/a imitaranos: lpedirémos lle que o repita él mentras lle imos indicando os pasos a seguir en voz alta.

O fillo/o/a imitaranos falando en voz alta: agora será el quen o volva a intentar verbalizando cada paso en voz alta ata que o poida facer cun diálogo interno.

ESIXIR DE FORMA MODERADA

Cando o neno é pequeno, a tendencia a desobedecer é xeralmente impulsiva. Nos maiores xa pode haber unha intención. En calqueira caso, é necesario un control firme e un reforzo das normas

COMO ?

Acercarse ao neno/nena
Falarlle mirando aos ollos

Utilizar un tono firme, grave e autoritario

Explicarlle o que fixo mal e o que esperamos del: “Non berres. A mamá non lle gusta que berres. Non o volvas facer. Fala cun tono de voz máis baixo”.

Se persiste a conduta (pegar, romper...) avisalo das consecuencias

Aplicar
consecuencia

DE forma inmediata e
breve

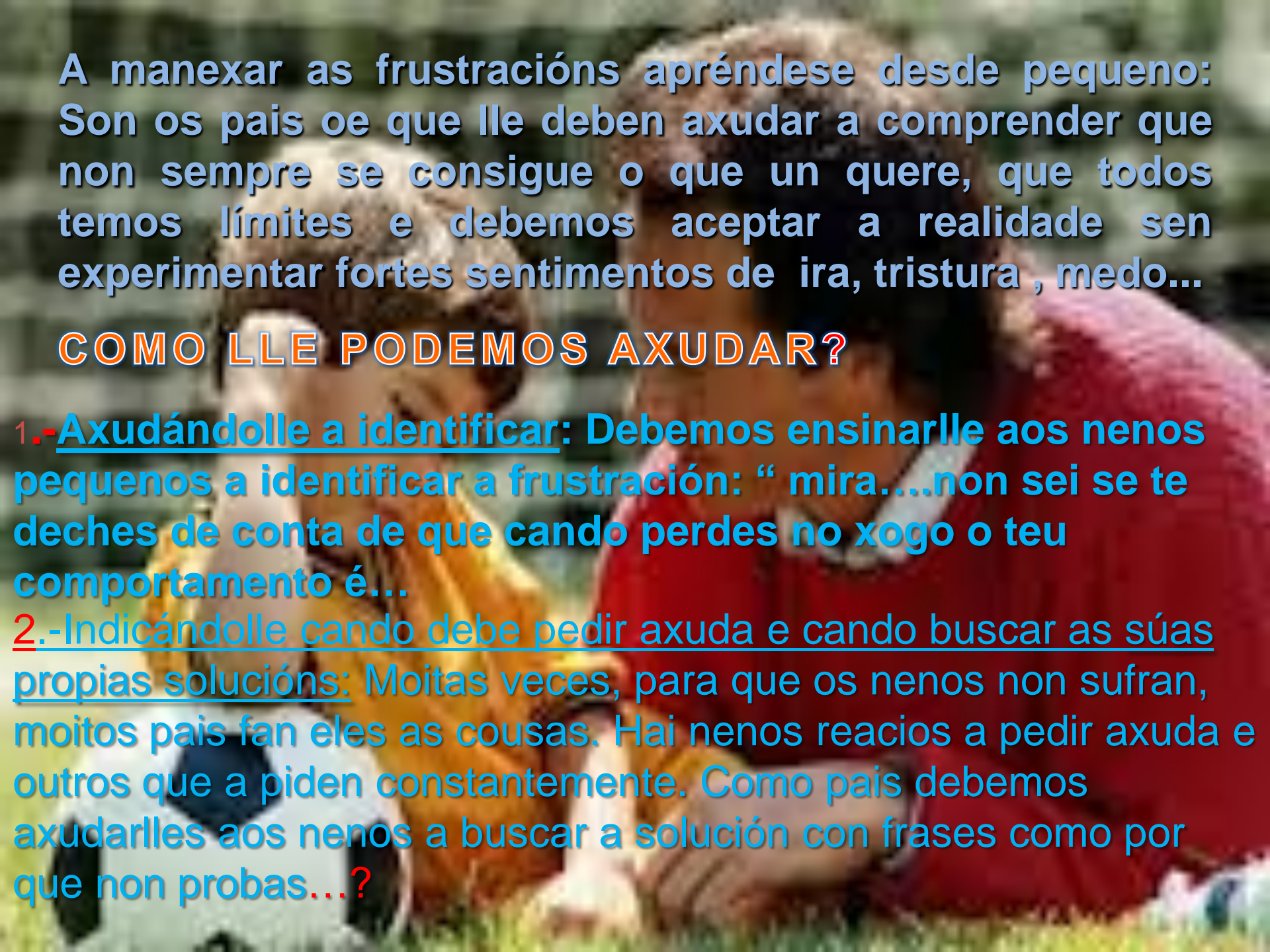

A TOLERANCIA Á FRUSTRACIÓN

Unha frustración é a vivencia emocional ante unha situación na que un desexo, un proxecto, unha ilusión ou unha necesidade non se satisface ou non se cumpre, o que sucede normalmente cando se establecen límites ou queremos que se cumpran as normas.

A frustración é un sentimento que forma parte do desenvolvemento humano saudable, polo tanto os nenos deben ir aprendendo desde moi pequenos que non todos os desexos poden ser satisfeitos.

A tolerancia á Frustración é: superar esa situación desagradable continuando coa su vida normal . A frustración forma parte da nosa vida. Non podemos evitala, pero si podemos aprender a manexala para superala

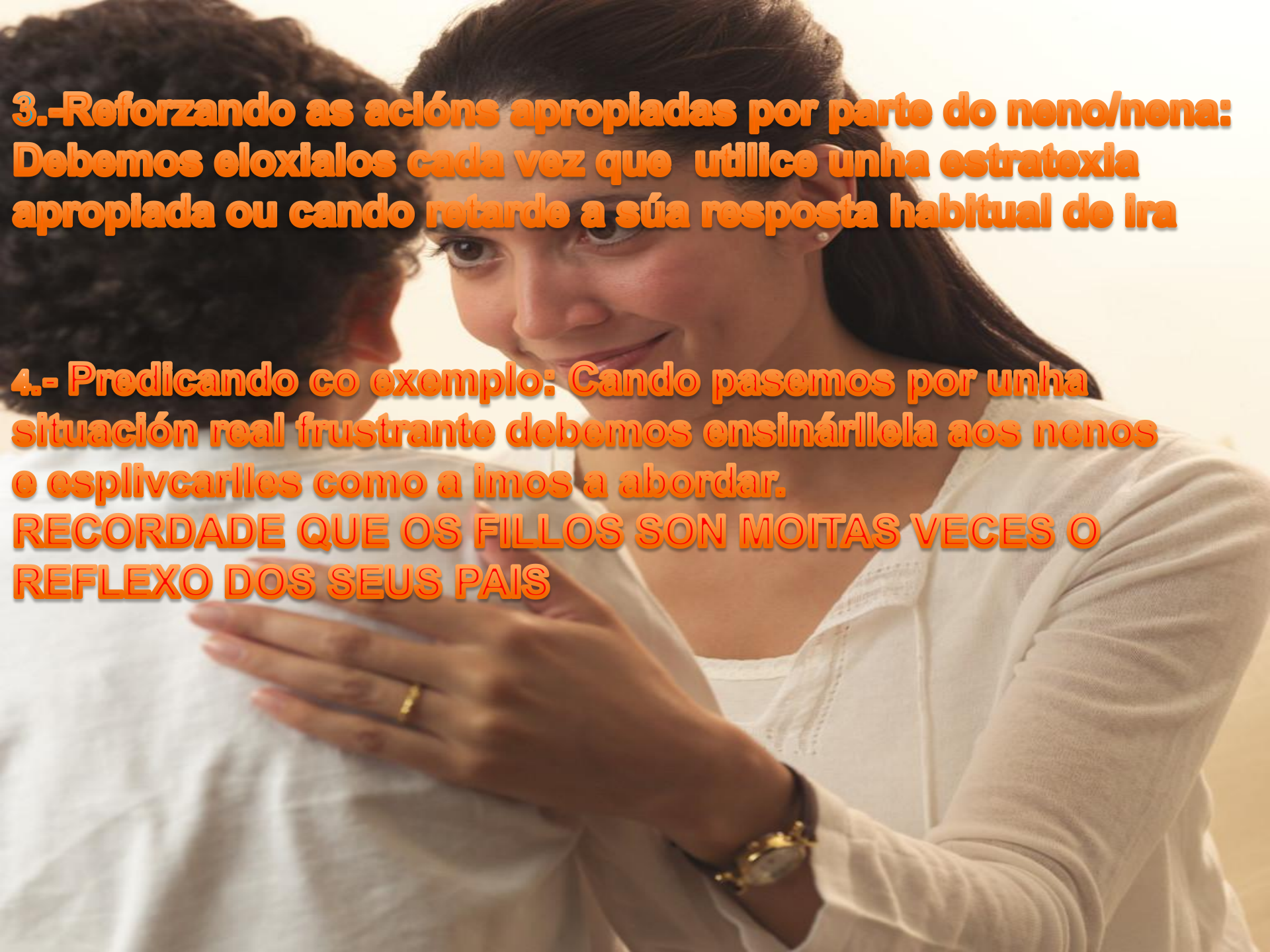
A young boy and girl are sitting on the grass. The boy is on the left, wearing a yellow shirt, and the girl is on the right, wearing a red shirt. They are both looking towards the camera. The background is a blurred green field.

A manexar as frustracións apréndese desde pequeno: Son os pais os que lle deben axudar a comprender que non sempre se consegue o que un quere, que todos temos límites e debemos aceptar a realidade sen experimentar fortes sentimentos de ira, tristura, medo...

COMO LLE PODEMOS AXUDAR?

1.-Axudándolle a identificar: Debemos ensinarlle aos nenos pequenos a identificar a frustración: “ mira....non sei se te deches de conta de que cando perdes no xogo o teu comportamento é...

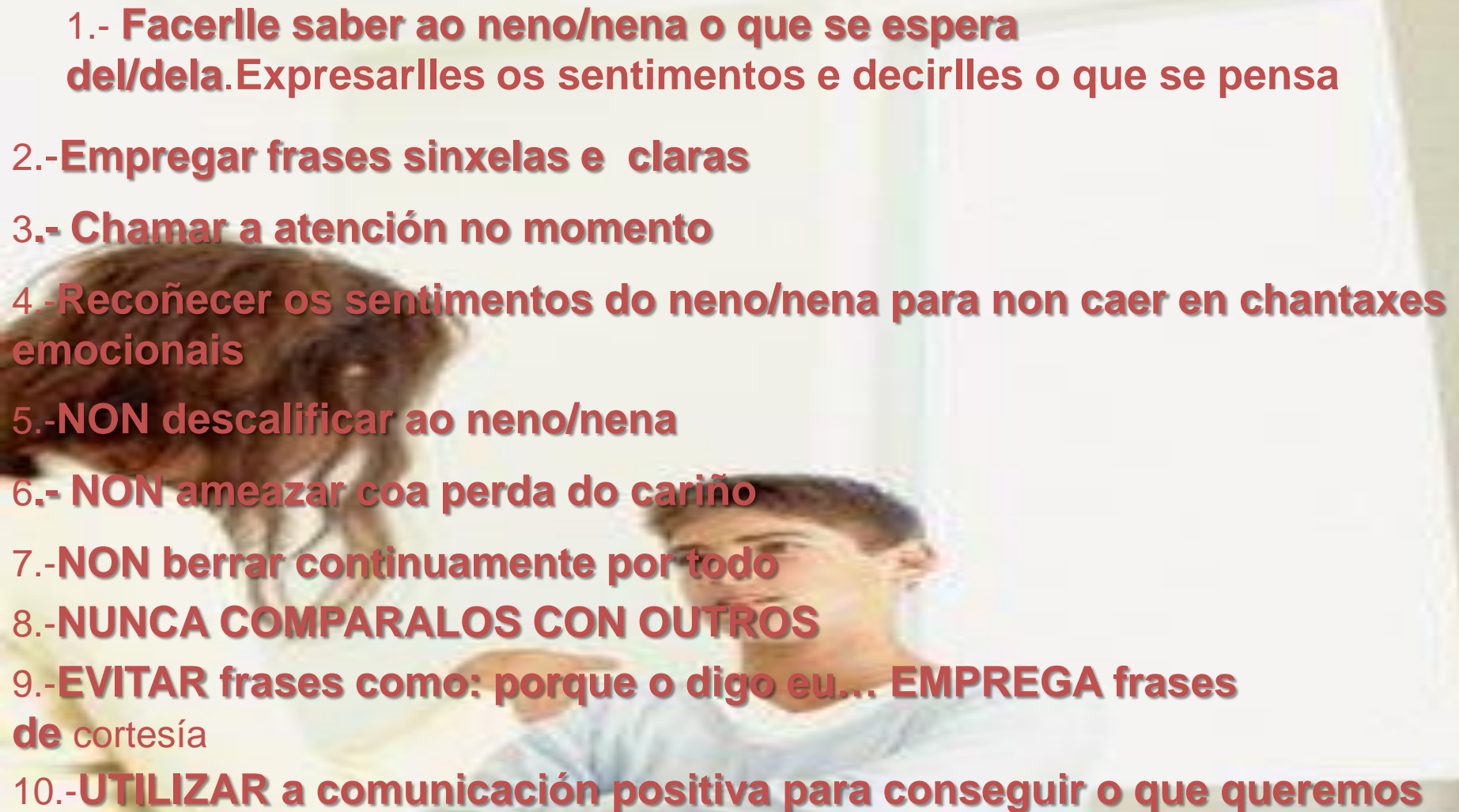
2.-Indicándolle cando debe pedir axuda e cando buscar as súas propias solucións: Moitas veces, para que os nenos non sufran, moitos pais fan eles as cousas. Hai nenos reacios a pedir axuda e outros que a piden constantemente. Como pais debemos axudarles aos nenos a buscar a solución con frases como por que non probas...?

A close-up photograph of a woman with long dark hair, wearing a white cardigan, smiling warmly as she holds a baby. The baby's head is visible on the left side of the frame. The background is a soft, out-of-focus light color.

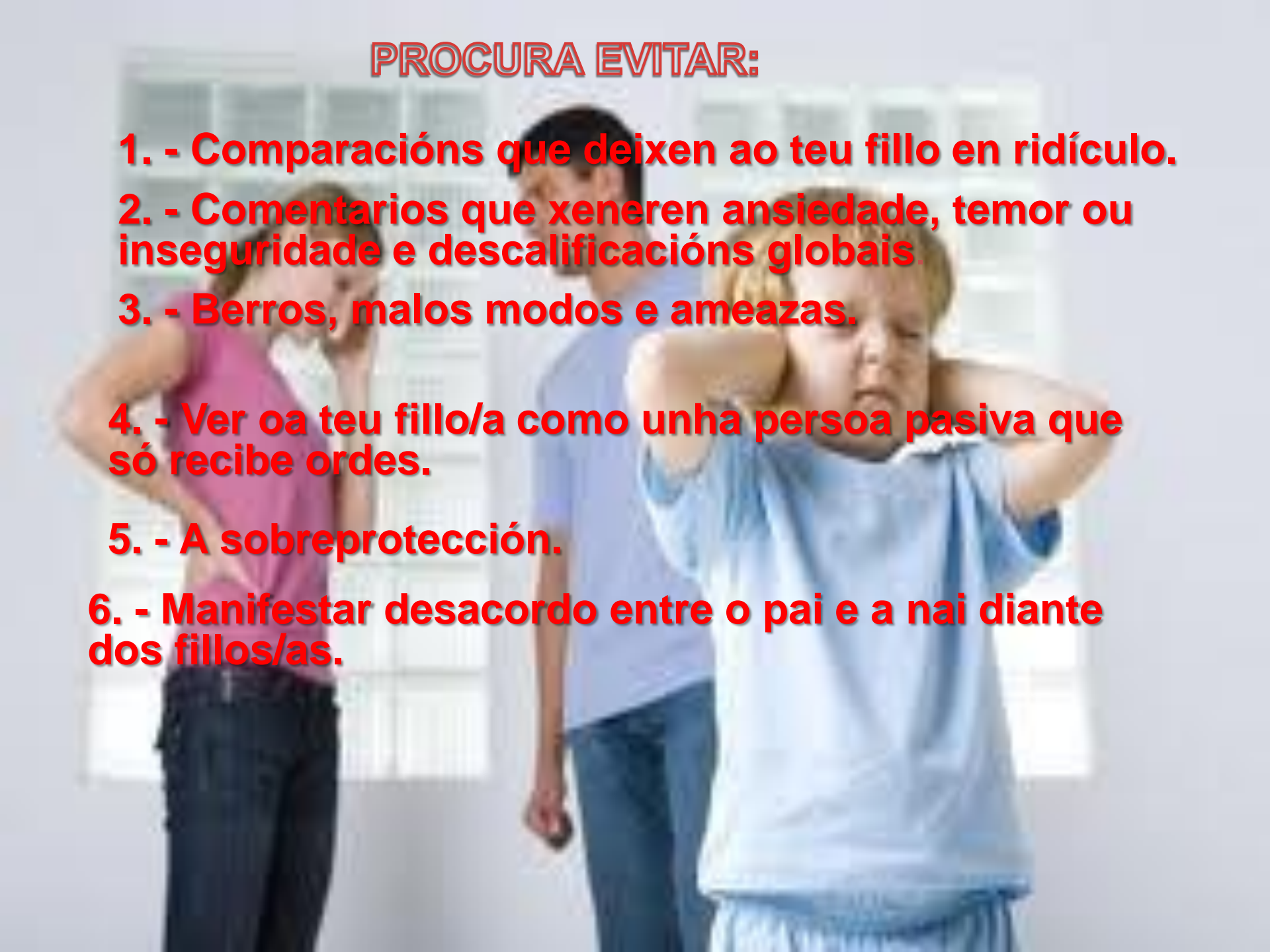
**3.-Reforzando as accións apropiadas por parte do neno/nena:
Debemos eloxialos cada vez que utilice unha estratexia
apropiada ou cando retarde a súa resposta habitual de ira**

**4.- Predicando co exemplo: Cando pasemos por unha
situación real frustrante debemos ensinárllela aos nenos
e esplivcarlles como a imos a abordar.
RECORDADE QUE OS FILLOS SON MOITAS VECES O
REFLEXO DOS SEUS PAIS**

DEZ REGRAS PARA AMONESTAR CORRECTAMENTE AOS NENOS/NENAS:

- 1.- **Facerlle saber ao neno/nena o que se espera del/dela. Expresarlles os sentimentos e decirlles o que se pensa**
 - 2.- **Empregar frases sinxelas e claras**
 - 3.- **Chamar a atención no momento**
 - 4.- **Recoñecer os sentimentos do neno/nena para non caer en chantaxes emocionais**
 - 5.- **NON descalificar ao neno/nena**
 - 6.- **NON ameazar coa perda do cariño**
 - 7.- **NON berrar continuamente por todo**
 - 8.- **NUNCA COMPARALOS CON OUTROS**
 - 9.- **EVITAR frases como: porque o digo eu... EMPREGA frases de cortesía**
 - 10.- **UTILIZAR a comunicación positiva para conseguir o que queremos**
-
- A photograph of a woman with curly hair, seen from the back, talking to a young boy. The boy is looking towards the camera with a neutral expression. The background is a plain, light-colored wall.

PROCURA EVITAR:

1. - **Comparacións que deixen ao teu fillo en ridículo.**
 2. - **Comentarios que xeneren ansiedade, temor ou inseguridade e descalificacións globais.**
 3. - **Berros, malos modos e ameazas.**
 4. - **Ver oa teu fillo/a como unha persoa pasiva que só recibe ordes.**
 5. - **A sobreprotección.**
 6. - **Manifestar desacordo entre o pai e a nai diante dos fillos/as.**
-

INTENTA

- 1. - Transmitir entusiasmo e implicarte nos asuntos e intereses dos teus fillos.
- 2. - Comprender que debe desenvolverse só ante as dificultades e felicitalo cando as resolta adecuadamente.
- 3. - Escoitar con paciencia e sen interferencias da televisión, radio, etc.
- 4. - Considerar que vos, pai e nai, sodes os modelos constantes de referencia e que vos van imitar.
- 5. - Favorecer a participación dos fillos e fillas para decidir algúns asuntos e elexir entre posibilidades.
- 6. - Facer referencia á conduta que non vos parece adecuada e non mezclala con outras condutas anteriores.
- 7. - Axudarlles a verse de modo realista, recoñecendo os seus valores e as súas dificultades.

Se observamos estas pautas, teremos fillos e fillas con autodisciplina, que saberán adaptarse ás distintas situacións, acomodando as propias necesidades e desexos aos dos demais, pero sen perder a súa propia identidade e sen despersonalizarse.

CUESTINARIO PARA PADRES Y MADRES

CUESTIONARIO SITUACIÓN-PROBLEMA- soluciones

Las siguientes cuestiones describen pequeños y grandes problemas a los que, a menudo, te has enfrentado, te enfrentas o puedes enfrentarte en la educación y crianza de tus hijos. Usa tu experiencia y rodea la contestación que darías tú si estuvieses en esa situación. Subraya después la contestación que consideras más adecuada.

1. Cada vez que la madre de Quique ve la televisión, él comienza a hacer ruido, de tal forma que le impide ver su programa favorito. ¿Qué harías tú si fueses su madre?.

- a Enfadarme y reprenderle cada vez que hace ruido. **AUTORITARIO**
- b Prestarle atención y alabarle cuando juegue tranquilamente y no hacerle caso cuando haga ruido. **ASERTIVO**
- c Dejo de ver la televisión pues mi hijo requiere mi atención. **SOBREPROTECTOR**
- d Apago la televisión, y me dedico a otra cosa. **PERMISIVO**

2. Quieres que tu hijo haga los deberes en casa. ¿Qué harías tú?.

- a Decirle: "Cuando acabes tus deberes podrás ir al parque". **ASERTIVO**
- b Decirle: "Si no haces la tarea, mañana no bajarás al parque". **AUTORITARIO**
- c Decirle: "Como no hagas tus deberes me enfadaré". **AUTORITARIO**
- d Decirle: "Venga, me siento contigo y los hacemos juntos". **SOBREPROTECTOR**

3. Un padre le dice a su hija que no puede ir con él ya que no ha cumplido su promesa de limpiar su habitación. Ella reacciona llorando, quejándose y prometiendo que limpiará su habitación cuando vuelvan. ¿Qué harías tú si fueses su padre?.

- a Como no ha cumplido el trato, la ignoras y te vas sólo. **ASERTIVO**
- b Te la llevas a comprar con la promesa de que mañana limpiará su habitación. **PERMISIVO**
- c Calmas a tu hija y le ayudas a limpiar su habitación. **SOBREPROTECTOR**
- d Te enfadas con tu hija y le castigas sin ver la televisión esa tarde. **AUTORITARIO**

4. Luisa algunas veces dice palabrotas, pero únicamente cuando está delante de su madre. La madre de Luisa ha explicado a su hija con claridad, lo desagradable que es para ella oír esas palabras. ¿Qué harías tú si fueses su madre?.

- a Le dices: "aunque lo digan tus amigos, no debes decir palabrotas". **PERMISIVO**
- b Le dices: "Ya verás como te lo vuelva a oír...". **AUTORITARIO**
- c No le haces caso cuando utiliza esas palabras, y se la prestas cuando no lo hace. **ASERTIVO**
- d Le das en la boca para que aprenda. **AUTORITARIO**

5. Quieres que tu hijo se acostumbre a recoger su plato de la mesa. ¿Qué harías?.

- a Piensas que cuando esté preparado lo hará él sólo sin necesidad de que se le enseñe. **PERMISIVO**
- b Le enseñas a recoger su plato y le dices lo bien que lo ha hecho cuando lo recoja. **ASERTIVO**
- c Recoges su plato, bastante tiene con ir a clase todos los días. **SOBREPROTECTOR**
- d Enfadarte cada vez que no recoge su plato. **AUTORITARIO**

6. Después de recoger a mi hija en el Colegio, me gusta charlar un rato con las otras madres, pero mi hija no para de preguntarme cuándo nos vamos o de interrumpirme con cualquier cosa. ¿Qué harías tú?.

- a Dejo la charla para otro momento y nos vamos. **PERMISIVO**
- b Me enfado con ella y le repito varias veces que estoy hablando. **AUTORITARIO**
- c La ignoro y sigo con lo mío y cuando para de interrumpirme, le digo que cuando acabe nos iremos. **ASERTIVO**
- d Suelo evitar entretenerme porque sé que a ella le molesta. **SOBREPROTECTOR**

EDUCAR

Educar é axudar á persoa a alcanzar a capacidade de ser independente, de valerse por si mesma, de tomar decisións, de facer uso da liberdade desde o coñecemento das súas posibilidades, isto non se improvisa, é un proceso longo e custoso que se inicia na familia e ten a súa continuidade na escola e noutros ámbitos sociais.

Os nenos deben a aceptar as consecuencias do que fan, pensan ou deciden.

Educar na responsabilidade non é unha tarefa fácil. Pero merece a pena conseguir, mediante o esforzo dos pais e educadores na tarefa de desenvolver o sentido da responsabilidade, a recompensa de que os nosos nenos e nenas cheguen a ser adultos responsable.

Ninguén nace responsable, vaise adquirindo pola imitación do adulto e pola aprobación social . O neno séntese satifeito cando actúa responsablemente e recibe a aprobación social que a súa vez favorece a súa autoestima.

BIBLIOGRAFIA

- John Pearce, “ Berrinches, enfados y pataletas”. Ed. Paidos. Barna. 1995
- John Pearce, “Ansiedades y miedos”. E. Paidos. Barna 1995
- Stphen Garber “Portarse bien” Ed. Médici. Barna 2001
- Álvarez Pillado y otros “Desarrollo de las habilidades sociales en niños de 3 a 6 años”. Ed. Visor. Madrid 1997
- Vallés Arándiga, A. “ La inteligencia emocional de los hijos. Como desarrollarla” E. EOS Madrid
- Reynold Bean” Como ser mejores padres”. Ed. Debate. Madrid 1998
- Adele Faber y Elaine Mazlish“Cómo hablar para que sus hijos le escuchen y cómo escuchar para que sus hijos le hablen”
- Josune Eguía Fernández. “Cómo ayudar a solucionar los problemas de sus hijos”. Ed. Eos. Colección Educación y familia
- Mª Jesús Álava Reyes. “El no también ayuda a crecer. Cómo superar momentos difíciles de los hijos y favorecer su educación y desarrollo. Ed. La esfera psicológica
- Jerry Wyckoff y Bárbar C. Unell. “ Educar con mucha paciencia. Soluciones a los problemas del comportamiento infantil.” Ed. Alfaguara
- Wil Glennon. Ed. Oniro“La inteligencia emocional de los niños, claves para abrir el corazón y la mente de tu hijo”
- Einon. “Reglas de oro para educar”. Ed. Médici
- Pérez López y Domínguez. “Educar hijos inteligentes”. Ed. CSS
- Bloch y Merrit” El Pensamiento positivo y los niños”. E. Libros del comienzo.
- Estilos Educativos, Grupo Albor-Cohs

**MOITAS
GRAZAS
POLA VOSA
ATENCIÓN**